

Kokie mokesčių pakeitimai laukia nuo 2016 m.

Publikuota: 2015-12-29 06:00

Autorius: VYTAUTAS V. ŽEIMANTAS

Nuo kitų metų auga mokesčių našta pajamoms iš akcijų, palūkanų bei nekilnojamojo turto ir griežtinamas mokesčių administravimas. Taip pat mažėja nedideles pajamas gaunančių asmenų apmokestinimas.

Alina Jovaišienė, UAB „Deloitte Lietuva“ Mokesčių ir teisės departamento projektų vadovė, atkreipia dėmesį į šiuos mokesčių įstatymų pakeitimus.

Pajamų mokestis

1. Nuo 2016 m. sausio 1 d. gyventojų pajamų mokesčiu neapmokestinamų pajamų iš finansinių priemonių (akcijų, obligacijų, investicinių fondų vienetų ir kt.) pardavimo ir palūkanų už ne nuosavybės vertybinius popierius ir indėlius riba nuo 3.000 Eur mažėja iki 500 Eur. Šis pakeitimas padidins smulkiųjų investuotojų mokesčių našta. (<http://vz.lt/vadyba/finansai-apskaita/2015/12/10/bomba-taupantiesiems-mokescius-uz-palukanas-mokesime-nuo-500-eur>)
2. Nuo 2016 m. asmenys, turintys nekilnojamojo turto, kuriame nėra deklaratavę savo gyvenamosios vietos ir norintys jį parduoti nemokėdami gyventojų pajamų mokesčio, turės tokį turtą išlaikyti 10 metų. Iki šiol norint išvengti mokesčių, tokį turtą reikėjo išlaikyti 5 metus. (<http://vz.lt/vadyba/finansai-apskaita/2015/10/20/karpo-nt-lengvatas-anksciau-isigyto-turto-be-mokesciu-neparduosi>)
3. Gyventojui, kurio su darbo santykiais susijusios pajamos per mėnesį neviršija minimalios mėnesinės algos (nuo 2016 m. – 350 Eur), neapmokestinama pajamų dalis bus padidinta nuo 166 iki 200 Eur. Papildomas neapmokestinamasis pajamų dydis, kuris taikomas nepilnamečius vaikus auginantiems tėvams, auga dvigubai – iki 120 Eur už kiekvieną vaiką.

Pelno mokesčio įstatymo pakeitimai

4. Nuo 2016 m. turėjo būti sugriežtinamos dividendų apmokestinimo sąlygos, tačiau kol kas Lietuva dar neperkėlė ES direktyvos į Lietuvos teisę. (<http://vz.lt/vadyba/finansai-apskaita/2015/12/23/lietuva-nespejo-perkelti-dividendu-direktyvos>)

Perkėlus direktyvą, Lietuvos įmonės gaunami ir išmokami dividendai bus apmokestinami, jei pagrindinis verslo struktūros tikslas yra mokestinės naudos siekimas. Be to, Lietuvos bendrovės iš užsienio gauti dividendai bus neapmokestinami tik tuo atveju, jei užsienio bendrovė, išmokanti dividendus, jų suma nesusimažino savo apmokestinamojo pelno.

Mokesčių administravimas

5. Prižiūrimi Lietuvos banko finansų rinkos dalyviai (bankai, kredito unijos, draudimo bendrovės) privalės teikti VMI informaciją ne tik apie asmenų atidarytas ir uždarytas sąskaitas, bet ir apie sąskaitų metines apyvartas (kai visų sąskaitų apyvarta yra ne

mažesnė kaip 15.000 Eur) ir sąskaitų likutį (jei jis metų pabaigoje yra ne mažesnis kaip 5.000 Eur).

6. Nuo kitų metų bendrovės gyventojų mokesčių permoka galės mažinti kitų mokesčių nepriemokas. Dabar tai draudžiama.

7. Jei deklaracijos yra tikslinamos likus mažiau kaip 90 dienų iki senaties termino, mokesčių administratorius, pradėjęs patikrinimą ne vėliau kaip per 90 dienų nuo deklaracijos pateikimo, turės teisę patikrinti mokesčio apskaičiavimo teisingumą ir jį perskaičiuoti.

8. Iki 2016 m. birželio 30 d. mokesčių mokėtojai turės informuoti mokesčių administratorių apie po 2011 m. sausio 1 d. gautų pajamų, įsigyto turto, taip pat ir paskolintų lėšų įsigijimo šaltinius. Šios informacijos nereikės teikti, jeigu ji jau buvo deklaruota anksčiau įstatymų nustatyta tvarka. Nepateikus šios informacijos iki 2016 m. birželio 30 d., į vėliau pateiktą informaciją nebus atsižvelgiama vertinant mokesčių mokėtojo mokesčines prievoles.

VŽ atkreipia dėmesį į tokius nuo 2016 m. sausio 1 d. įsigaliojančius pakeitimus.

9. Minimali mėnesinė alga (MMA) nuo 2016 m. sausio 1 d. Lietuvoje padidės nuo dabartinių 325 iki 350 Eur. Kartu nuo 2016-ųjų nustatytas minimalus valandinis atlygis – 2,13 Eur.

Mokesčių administravimo įstatymas

10. Mokesčius išskaičiuojantys asmenys privalės deklaruoti gyventojams nuo 2016 m. sausio 1 d. išmokėtas tokias pajamų mokesčiu neapmokestinamas išmokas: (<http://vz.lt/vadyba/finansai-apskaita/2015/12/08/6582/stebi-pinigu-judejima-tarp-imoniu-ir-akcininku>)

- į komandiruotę išsiųstiems savo darbuotojams mokamus dienpinigius;
- išmokėtas padidėjusias išlaidų kompensacijas darbuotojams, kurių darbas atliekamas kelionėje, lauko sąlygomis, susijęs su važiavimu arba yra kilnojamojo pobūdžio;

- darbuotojams išmokėtus prizus, kurių vertė per mokestinį laikotarpį neviršija 200 Eur;
- pelno nesiekiantys vienetai privalės deklaruoti savo nariams išmokėtas pašalpas iš lėšų, sukauptų iš nario mokesčio, išskyrus pašalpas, mokamas gyventojams, susijusiems su šiais vienetais darbo santykiais ar jų esmę atitinkančiais santykiais;
- gyventojams išmokėtas premijas, kurios neapmokestinamos pajamų mokesčiu;
- pensijų kaupimo bendrovės privalės deklaruoti pensijų išmokas, mokamas pagal LR pensijų kaupimo įstatymą.

11. Nuo 2016 m. sausio 1 d. įmonės VMI privalės pateikti informaciją apie iš įmonės akcininkų gautas lėšas, jeigu asmens per metus įmonei sumokėta suma yra ne mažesnė kaip 15.000 Eur. Tokią deklaraciją reikės pateikti ir tuomet, jeigu tokia skola buvo, tarkime, birželį, o gruodžio 31 d. jos jau nėra. (<http://vz.lt/vadyba/finansai-apskaita/2015/12/08/6582/stebi-pinigu-judejima-tarp-imoniu-ir-akcininku>)

Taip pat VMI reikės informuoti ir apie atskaitingų asmenų įmonėje skolas bendrovei ir bendrovės skolas šiems asmenims. Prie tokių asmenų gali būti priskiriami ne tik akcininkai, įmonės vadovas ar vyriausiasis buhalteris, bet ir vadybininkas ar kitas asmuo, turintis teisę pirkti prekes ir paslaugas įmonės vardu. Tokius duomenis taip pat reikės deklaruoti, jeigu skolos suma metų pabaigoje viršija 15.000 Eur.

12. Nuo 2016 m. sausio 1 d. įmonės turės informuoti mokesčių administratorių apie joms užsienio juridinių asmenų suteiktas paslaugas Lietuvoje, jei su tuo pačiu asmeniu sudarytų sandorių vertė per metus bus ne mažesnė kaip 15.000 Eur.

Mokesčių administratorius taip nori susekti Lietuvoje veikiančias užsienio bendroves, kurios Lietuvoje turėtų registruoti nuolatinę buveinę ir mokėti čia pelno mokestį, tačiau to nedaro.

13. Nuo 2016 m. sausio 1 d. įmonės, sudarančios sutartis su užsienio ūkio subjektais dėl užsienio fizinių asmenų laikino įdarbinimo Lietuvoje, mokesčių administratoriui turės teikti informaciją apie šias sutartis ir minėtus asmenis.

Privalomasis sveikatos draudimas

14. Privalomojo sveikatos draudimo įmokų Mokesčių inspekcija nebeadministruos – mokėti šias įmokas reikės į „Sodros“ sąskaitą (<http://vz.lt/vadyba/finansai-apskaita/2015/12/21/nuo-sausio-1-d--pokyciai-psd-mokejimuose>).

Pridėtinės vertės mokestis

15. Nuo Naujųjų metų įsigalios tvarka, kai taikant pridėtinės vertės mokesčio (PVM) permoką atvirkštinį PVM bus galima grąžinti greičiau nei po pusmečio – kas mėnesį. (<http://vz.lt/sectoriai/nekilnojamasis-turtas-statyba/2015/12/01/statybininkai-gales-pvm-susigrazinti-greiciau-nei-per-pusmeti>)

Nuo š. m. liepos 1 d. statybos sektoriuje pradėjus taikyti atvirkštinį PVM, šį mokestį pradėjo mokėti ne statybos bendrovė, o užsakovas. Tokiu atveju statybos bendrovės netenka pirkimo PVM, todėl jose kaupiasi grąžintinas iš biudžeto PVM – juk prekes ir paslaugas jos perka ir toliau, todėl moka ir pirkimo PVM.

Mokesčių mokėjimo datos

16. Daugumą mokesčių nuo kitų metų reikės mokėti iki mėnesio 15 dienos, tačiau yra ir išimčių. Pagal naują tvarką 2016 m. bus deklaruojami bei mokami mokesčiai ir už 2015 m. (<http://vz.lt/vadyba/finansai-apskaita/2015/12/10/seimas-patvirtino-naujas-mokesciu-mokejimo-datas>)

Siekiant mažinti įmonių pinigines išlaidas ir laiko sąnaudas, mokesčių mokėjimui ir deklaravimui nustatyta vienos datos taisyklė – iki atitinkamo mėnesio 15 dienos, išskyrus PVM, kuris sumokamas iki atitinkamo mėnesio 25 dienos. Taip pat atsisakyta avansinių PVM mokėjimų, o vietoj akcizų mokėjimų dešimtadieniais nustatytas vienas mėnesinis avansinis akcizų mokėjimas – iki einamojo mokestinio laikotarpio 15 dienos.

Įstatymuose nustatoma 2016 m. sausio 1 d. įsigaliojimo data. Tai reiškia, kad jau 2016 m. mokesčiai bus deklaruojami ir sumokami pagal naują tvarką net ir tais atvejais, kai mokesčių deklaravimo ir sumokėjimo prievolė persikelia į kitus mokestinius metus (t. y. už 2015 m. deklaruojant ir mokant mokesčius 2016-aisiais).

17. Atsižvelgiant į tai, kad dauguma įmonių buhalterinę apskaitą tvarko naudodamos technines priemones, nustatoma, kad parašo nereikia ir ant sąskaitų faktūrų (<http://vz.lt/vadyba/finansai-apskaita/2015/12/22/patvirtinta-saskaitoms-faktuoms->

irgi-nereikia-paraso). Ant PVM sąskaitų faktūrų jo nereikia jau ir dabar.

Socialinis draudimas

18. Nuo 2016 m. sausio 1 d. asmenims, kurie privalomąjį sveikatos draudimą moka patys, draudimo apsauga įsigalios iš karto. Šiuo metu draudimas įsigalioja, kai įmokos mokamos bent tris mėnesius.

NT mokestis

19. Nuo 435 iki 500 Eur didinama juridinių asmenų valdomo nekilnojamojo turto metinio mokesčio riba, kurios nepasiekus neprivalu mokėti šio mokesčio avansu.

Rinkliavos

20. Visas funkcijas, susijusias su vietinių rinkliavų surinkimu ir sumokėjimu, nutarta perduoti savivaldybėms.

Apskaita

21. Seimas išskyrė naują labai mažų įmonių grupę, kuriai reikia teikti gerokai trumpesnes finansines ataskaitas. Šiai grupei priklauso apie 84% Lietuvos bendrovių (<http://vz.lt/archive/news.php/id=60360750>)– jų ataskaitos bus pateikiamos kitokiu, neįprastu, formatu.

Nuo 2016 m. sausio 1 d. sudaromoms finansinėms ataskaitoms bus taikoma nauja Europos Sąjungos apskaitos direktyva dėl finansinių ataskaitų, kuri sujungs iki šiol buvusias tris direktyvas.

22. Seimas įteisino buhalterio profesionalo vardą. Juo galės vadintis asmuo, esantis Lietuvos arba kitos Europos Sąjungos valstybės narės auditorius arba buhalterius vienijančios profesinės organizacijos narys, jei ši organizacija priklauso Tarptautinei buhalterių federacijai. Pakeitimai įsigalioja nuo 2016 m. sausio 1 d.

(<http://vz.lt/archive/article/2015/6/2/del-buhalterio-profesionalo-vardo-dar-reikes-pasistengti>)

Akcizai

23. Seimas panaikino akcizų lengvatą benzinui ir dyzelinui, savo sudėtyje turintiems biologinės kilmės medžiagų. Dėl šios lengvatos rinkoje konkurencinį pranašumą turėjo „Neste“ degalinės. (<http://vz.lt/sectoriai/prekyba/2015/12/10/neste-degalai-neteko-akcizu-lengvatos>)